

RASEINIŲ BALSAS

POLITIKOS, EKONOMIJOS ir KULTŪROS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

KAINA: metams 6 lit., pusmečiui — 3 lit. 50 c., 3 mėn. 2 lit. Atskiras numeris — 20 cent.
 SKELBIMŲ KAINA: už petito eilutę skelbimų vietoje: 4 pusl. 30 cent., 1 pusl. 60 cent., tekste 80 cent.

RANKRAŠČIAI: tik vienoje lapo pusėj rašomi, nėsant autoriaus perspėjimo, redakcijos nuožūra taisomi ir trumpinami; smulkieji negražinami.

Redakcijos ir Administracijos adresas: RASEINIAI, Kadušino Spaustuvė, Telef. 66.

Nr. 9.

Raseiniai, 1926 m. balandžio mėn. 30 d.

I metai.

„RASEINIŲ BALSO“ redakcija ir administracija persikėlė iš Liaudies Ūkininkų Banko namų į Kadušino spaustuvę, Prekivietės g. 11-11a Telef. 66.

Roškimės prie balasvimo.

Jau pradėjo visu smarkumu važinėti įvairių partijų agitatoriai netik po miestelius, bet ir po kaimus. Visi stulpai apklijuoti visokių spalvų atsišaukimais ir raginimais. Tiek daug pridaryta sąrašų, kad net šiek tiek apsišvietęs žmogus negali žinoti, koks sąrašas kokiam partijai priklauso.

Nuo pereitų rinkimų į Seimą visos senesnės partijos pradėjo padirbinėti pagelbinius sąrašus su įvairiausiais užvardymais, kad žmonių balsus sugaudžius.

Paprastas žmogus visai negali atsispirti visokiems agitatoriams ir jų platinamoms knygutėms, lapeliams, nes negali sugauti nors ir aiškiausios melagystės, nežinodamas tų dalykų, apie kuriuos kalba agitatoriai arba jie rašo savo atsišaukimuose ir knygutėse.

Kai kurios senos partijos jau nustojo žmonių pasitikėjimo dėl savo netikusių žmonių, kuriuos tos partijos per pereitus rinkimus pravedė į Seimą, tačiau tie patys žmonės, nustoję pasitikėjimo, nori būtinai pasilikti ir toliau Seimo atstovais.

Nors tie žmonės yra kilę iš kitų apskričių ir mums jie visai svetimi, tačiau jie statomi sąrašuose pirmose vietose prieš vietos gyventojų norą, kad tuo būdu pravedus senus nusipolitikavusius žmones ir neleidus naujų žmonių su prakilna siela ir gerais pasiryžimais.

Kada eina toki rinkimų kova tarp įvairių partijų tai mums Vidutiniams ir mažiems ūkininkams, pusininkams, nuomininkams, naujakuriams ir bežemiams, kurie nori žemės gauti, reikia labai rimtai ruoštis prie rinkimų. Gauname žinių iš daug vietų, kad kaimuose ir dvaruose tveriasi „Vidutinių ir mažųjų ūkininkų ir naujakurių bureliai“, patys ragindami vieni kitus bal-

suoti už mūsų kandidatų sąrašą Nr. 9.

Šis apsišaukimas yra labai sveikas ir labai atsparus, nes jei visur susitvers tokie bureliai arba mūsų partijos skyriai, tai jokios agitacijos žodžiu arba raštu nieko negalės padaryti.

Tad raginame visus mūsų draugus tuojau daryti kaimų, dvarų ir naujakurių sodybų susirinkimų ir tvirti mūsų sąrašo bei partijos skyrius ir apie tą meldžiame mums pranešti raštu arba žodžiu.

Aš nevisuomet esu Raseiniuose, tai meldžiu rašyti arba pranešti tiesiog „Raseinių Balso“ redakcijai. Tie, kurie gaunate mūsų laikraštį „Raseinių Balsą“, patys skaitykite jį ir duokite kitiems jį skaityti. Geriausia būtų susirinkti didesniai žmonių bureliui ir prašyti vieno, kuris gerai skaito, kad jis visiems klausant perskaitytų visą nuo pradžios ligi galūni mūsų laikraštį.

Tai bus visuogeriausia agitacija. Perskaičius mūsų laikraštį, raginkite tuojau įsirašyti į mūsų Vidutinių ir mažųjų ūkininkų vienybės partiją sudarant skyrių.

Mes patys važinėjame, kur tik galime, bet visur suspėti nuvažiuoti per vieno mėnesio laiką visai negalima. Jus mūsų vienminčiai draugai burkitės patys į nesugriaunamus burelius ir veskite agitaciją visų jūsų kaimynų, draugų ir pažįstamų tarpe, kad jie visi vyrai ir moterys balsuotų už mūsų sąrašą.

Naujausis karų mokslas sako, kad karų metų mūšių laukuose reikia duoti galimumo laisvai kiekvienam kareiviui vesti kovą jo paties asmeniniu sumanumu ir pasiryžimu. Jei kiekvienas kareivis vartos atydžiai ir sumaniai savo ginklą, tai kiekvienas šuvis pataikins į priešą.

Mažiau reikės ginklų, šovinių ir žmonių gyvybės priešui nugalėti, kada kiekvienam kareiviui rūpės mažiau šovinių sunaikinti ir greičiau kovą laimėti. Didžiausia žmonėms nelaimė, jei jie patys nieko nenori dirbti be kito įsakymo.

Jei mes visi lietuviai būtume be savo asmeninio darbo, sumanumo ir lauktumėme kitų įsakymo, kaip kad rusai buvo prie „prikazų“ pripratę, tai tada užtektų kelios žmonių, kurie galėtų visiems mums davinėti įsakymus ir lupti mums kailį. Rusų caro valdžia savo visokiais įsakymais taip pripratino visą rusų tautą prie klausymo kitų įsakymų, kad kada komunistai—bolševikai atėjo ir padarė Rusijoje perversmą, nuversdami rusų carą ir jo valdžią, tai visa rusų tauta laukė įsakymų, ir pati nieko nedarė. Toks miegas pasilieka ligi šiai dienai visoje rusų tautoje, ir jie negali nuversti bolševikų valdžios.

Lietuvių tautoje buvo nuo senų laikų didelis atskirų žmonių sumanumas, pasiryžimas ir savitovumas. Tą aiškiai mes matome prie rusų valdžios, kada kiekvienas lietuvis savotišku sugalvojimu ir supratimu darė pastangas, kad iškovojus lietuvių spaudą ir nuvertus rusų valdžią.

Kada rusų valdžia migdė savo visą tautą įsakymais, tai lietuvių tauta kilo ir burėsi vis į galingesnius kovos būrius.

Laike rinkimų į Seimą kiekvienas susipratęs vyras ar moteris privalo raginti kitus balsuoti už mūsų sąrašo Nr. 9 ir burtis į vis gausingesnius būrius.

Mes savo kandidatų į Seimą sąrašą pavadiname Lietuvos vidutinių ir mažųjų ūkininkų vienybės sąrašu tuo tik tikslu, kad visi Vidutiniai ir mažieji ūkininkai (naujakuriai, pusininkai, nuominin-

kai ir bežemiai) vienyti į vieną ir tvirtą partiją, kuri daug geramums galės padaryti.

Jei vidutiniai ir mažieji ūkininkai, naujakuriai, pusininkai, nuomininkai ir bežemiai išblaškys savo balsus po visas partijas, balsuodami už jų pagelbinius sąrašus su panašiais mūsų sąrašui pavadinimais, tai mes busime negausingi ir bejėgiai.

Niekas nesiskaitys su mumis, ir mes tiek daug gera negalėsime sau padaryti, kiek galėtume padaryti, jei visi eitumėme išvieno ir balsuotumėme už vieną mūsų kandidatų į Seimą Sąrašą Nr. 9.

Tad visi į kovą viens į vieną: tverkite mūsų partijos skyrius visuose kaimuose ir dvaruose, skaitykite ir platinkite mūsų laikraštį „Raseinių Balsą“, raginkite vyrus ir moteris balsuoti už mūsų sąrašą Nr. 9. Vienybėje-galybė!

Kun. A. Vilimas.

Seimo kandidatų sąrašas Nr. 8. - Lietuvių Evangelikų-Liuteronų Ūkininkų griuna.

Teko patirti, kad sąrašo Nr. 8 kandidatai Vaišvila Juozas, Obrilaitis Karolis, Vedleris Pranas, Kletkis Otto, Kempinas Leopoldas, Preikšaitis Karolis, Šifkus Karolis, Šperberis Alfredas atšaukia savo sutikimus būti Seimo atstovais dėlto, kad to sąrašo įgaliotinis Salmonaitis Gustavas susiblokavo su Ūkininkų Sąjunga, o ne su Lietuvos Vidutinių ir mažųjų ūkininkų Vienybės sąrašu Nr. 9. ir dar dėl to, kad susiblokavimo sąlygos yra tokios, kad visi gautieji balsai atiduodama Ūkininkų Sąjungai. Tuo būdu šiame 8 Nr. sąrašo paliktų tik vienas kandidatas p. Salmonaitis, bet ir jis iš gėdos žada pabėgti iš to sąrašo.

Šilališkis.

BALSUOKITE Nr. 9
TIK UŽ

SUTARTIES PROJEKTAS
padarytas balandžio 23 d.

III-jai Raseinių Apygardos Rinkimų į Seimą Komisijai. (Raseiniai).

Mes, žemiau pasirašę ¹⁾. Lietuvos Evangelikų-Liuteronų Ūkininkų sąrašo 8 Nr., ²⁾. Lietuvos Vidutinių ir mažųjų ūkininkų vienybės sąrašo 9 Nr., ³⁾. Valstiečių Ūkininkų Sąjungos sąrašo 10 Nr., ⁴⁾. Ūkininkų Sąjungos sąrašo 12 Nr., ⁵⁾. Lietuvos namų ir žemės savininkų kuopos sąrašo 14 Nr., ⁶⁾. Lietuvos piliečių rusų demokratinės Sąjungos sąrašo 17 Nr., ⁷⁾. Valstybinių, savivaldybių, visuomenės įstaigų tarnautojų ir darbininkų sąrašo 22 Nr., ⁸⁾. Lenkų ūkininkų ir darbininkų Lietuvoje sąrašo 23 Nr., ⁹⁾. Lietuvos katalikų Abstinentų — Blaivininkų sąrašo 24 Nr. įgaliotiniai, remdamiesi Seimo rinkimų įstatymo 49 § jungiame aukščiau paminėtus savo sąrašus į vieną ir pareiškiame, kad, to pat Seimo rinkimų įstatymo 78 § pasiremdami, darome savo tarpe sutartį, kuria einant sujungtieji sąrašai gautuosius mandatus pasiskirsto sekančiu būdu:

1). Sąrašai gauna po tiek mandatų, po kiek kartų jie turi surinkę atstovų renkamaį balsų skaičių.

PASTABA. Tame atsitikime, jei visas mūsų blokas gautų tik du mandatus, tai pirmas Seimo atstovo mandatas tenka sąrašo 12 Nr., Ūkininkų Sąjungos, o antras mandatas tenka sąrašo 9 Nr., — Lietuvos Vidutinių ir mažųjų ūkininkų Vienybės. Atstovui, perėjusiam į Seimą nuo sąrašo 9 Nr., išėjus iš Seimo arba atsisakius nuo Seimo atstovo mandato, jo vieton eina kandidatas iš sąrašo 10 Nr. Valstiečių Ūkininkų S-gos, o šiam atsisakius, eina jo vieton kandidatas iš sąrašo 9 Nr. ir t. t.

2). Jei visas mūsų blokas gaus tris Seimo atstovo mandatus arba daugiau, tai pirmas mandatas tenka sąrašo 12 Nr. — Ūkininkų Sąjungos, antras mandatas sąrašo 9 Nr. Lietuvos Vidutinių ir mažųjų ūkininkų vienybės, o trečias, ketvirtas ir t. t. mandatas tenka tam sąrašui, kurio likutis didžiausias, sekantis — sąrašui, užimančiam likučio didumo atžvilgiu antrą vietą ir t. t. kol yra liuosų

mandatų.

3). Negavusių renkamąjo skaičiaus sąrašų balsai taip pat skaitomi likučiais ir mandatų pasiskirstyme likučių konkurse tie sąrašai dalyvauja lygiomis teisėmis su tais sąrašais, kurie gavo mandatus renkamuoju skaičiumi.

1). Lietuvos Evangelikų—Liuteronų Ūkininkų sąrašo Nr. 8 įgaliotinis:

2). Lietuvos Vidutinių ir mažųjų Ūkininkų Vienybės sąrašo Nr. 9 įgaliotinis (parašas).

3). Valstiečių—Ūkininkų S-gos sąrašo Nr. 10 įgaliotinis: (parašas)

4). Ūkininkų Sąjungos sąrašo Nr. 12 įgaliotinis:

5). Lietuvos namų ir žemės savininkų kuopos sąrašo Nr. 14 įgaliotinis:

6). Lietuvos piliečių Rusų Demokratinės Sąjungos sąrašo Nr. 17 įgaliotinis: (parašas)

7). Valstybinių, savivaldybių, visuomenės įstaigų tarnautojų ir darbininkų sąrašo Nr. 22 įgaliotinis:

8). Lenkų Ūkininkų ir darbininkų Lietuvoje sąrašo Nr. 23 įgaliotinis:

9). Lietuvos katalikų Abstinentų —Blaivininkų sąrašo Nr. 24 įgaliotinis: (parašas).

RASEINIAI

1926 metų balandžio m. 24 dien.

Šis sutarties projektas buvo padarytas balandžio 23 diena ir pradėta pasirašinėti. Ją pasirašė: Nr. 9—įgaliotinis A. Vilimas; Nr. 10—Semaška; Nr. 17—Onufrienko ir Nr. 24 — Sakalauskas. Kiti 5 parašai nebuvo padėti, nes nebuvo atvykę iš Kėdainių įgaliotiniai nuo sąrašų Nr. 22 ir Nr. 23 ir iš Jurbarko nuo sąrašo Nr. 14. Ponas Dukauskas nuo sąrašo Nr. 12 ir p. Salmonaitis nuo sąrašo Nr. 8 žadėjo pasirašyti balandžio 24 d. 10 val. ryto, kada atvyks Kėdainiškiai ir iš Jurbarko. Bet balandžio 24 d. atvyko diplomuotas teisininkas Valavičius Antanas (12 Nr. sąrašo kandidatas) ir kartu su instruktoriu studentu Bajoru sugriovė visas derybas, nes jie neteisėtai atėmė nuo p. Selvo Dukausko įgaliojimą atstovauti „Ūkininkų Sąjungos“ sąrašą Nr. 12. Tuo būdu dabar „Ūkininkų Sąjungos“ sąrašas Nr. 12 pasiliko beveik vienas, nes Nr. 8 sugriuvo, Nr. 14 ir Nr. 17 visai menkos reikšmės.

Visa atsakomybė už šį pražūtingą darbą krenta ant p. p. Valavičiaus ir Bajoro.

III-jai Raseinių Apygardos Rinkimų į Seimą Komisijai. Raseiniai.

Mes, žemiau pasirašę „Lietuvos Vidutinių ir mažųjų ūkininkų vienybės“ sąrašo Nr. 9 ir „Valstiečių Ūkininkų Sąjungos“ sąrašo Nr. 10 įgaliotiniai, remdamiesi Seimo rinkimų įstatymo 49 § jungiame aukščiau paminėtus savo sąrašus į vieną ir pareiškiame, kad to pat Seimo rinkimų įstatymo 78 § pasiremdami, darome savo tarpe sutartį, kuria einant sujungtieji sąrašai gautuosius mandatus pasiskirsto sekančiu būdu:

Jeigu mūsų sujungtieji kandidatų sąrašai Nr. 9 ir Nr. 10, einant Seimo rinkimų įstatymo 78 § gaus vieną atstovą, tai tas atstovas skiriamas kandidatų sąrašui Nr. 9 — „Lietuvos Vidutinių ir mažųjų ūkininkų vienybės“. Atstovui, perėjusiam į Seimą nuo sąrašo Nr. 9, išėjus iš Seimo arba atsisakius nuo Seimo atstovo mandato, jo vieton eina kandidatas iš sąrašo Nr. 10.

Jeigu jie gaus daugiau kaip du atstovo mandatų, tada pirmas mandatas tenka kandidatų sąrašui Nr. 9., antras mandatas Nr. 10, trečias kandidatų sąrašui Nr. 9, ketvirtas mandatas Nr. 10 ir t. t. įgaliotinių (parašai).

Didelis netikėtumas.

Balandžio 24 diena 12 valanda nakties pasibaigė Seimo kandidatų sąrašų susijungimo laikas, ir dabar jau galima spėti, kokios bus Seimo rinkimų pasekmės. Prieš balandžio 24 dieną mūsų katalikų partijų atstovai kalbėjo su labai dideliu pasitikėjimu ir viltimi dėl busimų Seimo rinkimų Raseinių apygardoje, bet dabar visi dikčiai nuliudo, kada pamatė, kad pas mus Raseiniuose vyrauja ta pati politika. koki buvo Seime ir Kaune: neįsileisti kitokių žmonių į Seimą, kaip tik iš savo siauro kromelio, kurie tylės tik ir ranką kilnos ant kiekvieno Seimo frakcijos vado pareikalavimo.

Šitoki aklą politiką privedė

prie to, kad mes katalikai galime gauti Raseinių apygardoje vos tik 4 Seimo atstovus iš 12 atstovų ir tuo budu Raseinių apygardos rinkimų pasekmės gali nulemti visos Lietuvos likimą — Seimo didžiumą atiduodant dabartiniai opozicijai.

Mes būtumėme tikrai gavę 7 Seimo atstovus, jei būtumėme sujungę savo sąrašus, kaip buvo kunigo Vilimo suprojektuota. Tą nelemtą darbą galima pamatyti iš pačių sujungtų sąrašų.

Valstiečiai liaudininkai pasirodė geriausiai politikai, nes jie sujungė visus sąrašus kokius tik galėjo, kad tik gavus daugiau balsų ir pravedus daugiau Seimo atstovų. Jie sujungė net devynis (9) sąrašus į vieną bloką.

Valstiečių liaudininkų blokas:

- 1). Ūkininkų susivienijimo Nr. 1
- 2). Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Nr. 2.
- 3). Lietuvos Tautininkų Sąjunga Nr. 3.
- 4). Mažžemių, bežemių ir naujakurių Nr. 6.
- 5). Lietuvos Ūkininkų partijų Nr. 16.
- 6). Rusų Baltgudžių Nr. 19.
- 7). Lietuvos Tautininkų Organizacijos Kėdainių apskrities Nr. 21.
- 8). Lietuvos Evangelikų Liuteronų Sąjungos Nr. 29.
- 9). Ūkininkų Sąjungos partijos Nr. 30.

Socialdemokratai eina vieni

ir jų Nr. 7.

Mažumų blokas eina trys sąrašai:

- 1). Vokiečių ir Lietuvos Evangelikų partijos Nr. 13.
- 2). Žydų demokratinis susivienijimas Nr. 20.
- 3). Centralinio Lenkų Rinkimo komiteto Nr. 26.

Krikščionių Demokratų blokas.

- 1). Krikščionių Demokratų Nr. 5.
- 2). Darbo Federacijos Nr. 4.
- 3). Blaivybės Nr. 24.
- 4). Naujakurių Sąjungos Nr. 15.
- 5). Valstiečių Mažžemių Sąjungos Nr. 25.

Atskiri sąrašai eina

- 1). Žydų ekonominis tikiybinis Nr. 18.
- 2). Lietuvos piliečių Rusų Demokratinės Sąjungos Nr. 17.
- 3). Valstybinių, savivaldybių, visuomenės įstaigų tarnautojų ir

Feljetonas.

...Pasibaigus valdybos posėdžiui bulmistras patenkintas skubėjo namo.

—Na dabar žinosit, kad nereikia manęs užkabinėti,—eidamas galvojo sau vienas. —Išdrožiau, tai išdrožiau... Viskas, kaip ant delno.

Parėjęs iš džiaugsmo, užsuko gramofoną ir klausėsi pats vienas Šaliapino arijų... O galvoj tebevaidinos valdybos posėdis, kuriame, kaip Ciceronas išdrožė klausytojams rimtą kalbą.

Staiga prasivėrė durys, ir pas poną bulmistrą įėjo graksti jauna mergaitė, panelė X.

—„Ach brangioji mano!“ — puolė į ją bulmistras,—„kur taip buvai pražuvusi?“

—„Pražuvusi?!“ nervingai pakartojo panelė,—„einu einu, kelintą kartą“...

—„Dovanok“... —džentelmeniškai bučiuodamas panelės ranką, tarė bulmistras.

—Mat, šiandien turėjau labai ilgą posėdį, ir man prisėjo plačią darbo apyskaitą referuoti...

Panelė nespėjo nieko nė atsakyti, kai tuoj, nuvilkęs bulmistras apsiaustą, pasodino ją ant kelių ir pasakėjo apie posėdį... Po to, iki Velyvų nakties klausėsi abu gramfono, dainuojančio gražias meilės daineles

Ryto meta bulmistras nubudo patenkintas. Ilgai vartėsi po lovą ir vis galvojo apie posėdį. Jam begulint, tarnaitė įnešė „Raseinių Garsą“ Nr. 5. Bulmistras, kaip didelis politikas ir žinovas, skaito visus laikraščius, pradėdant „Raseinių Magdė“ ir baigiant „Jidiše Štime“.

Beskaitydamas „R. G.“ sutiko straipsnelį apie valdybos posėdį.

—Kaip?! Be mano žinios juk nevalia niekam apie posėdžius rašyti!—suriko sau vienas ir griebsi skaityti.

Perskaitęs užsidegė pykčiu ir šoko iš lovos.

—Aš parodysiu, tokį šmeižtą skleisti!..

Ir užmiršęs net apsirengti vienmarškinis užgulęs savo dviratį kaip Don—Kichotas liesąjį arklį leidosi ieškoti kaltininkų.

Gatvėse stebėjosi žmonės, kur kas labiau, negu šiaip bulmistras, kuris apsikabinėjęs guminiiais paltais visokiomis „cackomis“ visados atrodydavo į baidyklę panašus.

Veik niekas nepažino naujo svečio. Bet bulmistras drožė be atodairos.

Kadangi buvo prieš pat Velykas, tai visas įstaigas rado uždarytas ir nežino, kur dingti.

—Juk tai melas, negali buti,—

iš baimės nepažinęs sutiktoją vandeninėse, klausia bulmistras rodydamas laikraštį.

Bet ši užuot atsakius, išsigandus vienmarškinio žmogaus, perpylė jį vandeniu ir nubėgo...

—Ach tu!... septynias paras aš tau duosiu,—prisimines buvusio policijos vado galybę suriko bulmistras ir užgulęs dviratį nutarė drožti tiesiog į kaimą, įdant padavus per liaudininkų frakciją ministeriui paklausimą dėl nesuvaldymo žmonių.

Bet privažiavęs vienos gatvės galą, bulmistras užklimpo ir nugriuvo nuo dviračio. Ilgai maukės po purvynę ir pradėjo kolytis vienas:

Tai žmonių nekulturingumas nepataiso kelių. Miestereikia klampyti... Ė Šveicarijoj kitas dalykas,—ir bulmistras manė, kad jis iš tikrųjų po Šveicarijos vasarnamius vienmarškinis važinėjas. Bet atsi-

Visi Vidutiniai ir Mažieji Ūkininkai, Naujakuriai, Nuomininkai, Pusininkai ir Bežemiai: Vyrai ir Moterys, Dukterys ir Sūnūs balsuokite už „Lietuvos Vidutinių ir Mažųjų Ūkininkų Vienybės Sąrašą Nr. 9“

darbininkų Nr. 22.

4). Lenkų Ūkininkų ir Darbininkų Lietuvoje Nr. 23.

5). Lietuvos darbininkų, amatininkų ir naujakurių Nr. 27.

6). Darbininkų ir kaimo biednuomenės Nr. 28.

7). Lietuvos būty nuomininkų ir t. t. Nr. 11.

Iš šių septynių sąrašų nė vienas nesurinks renkamojo skaičiaus, ir visi jų gautieji balsai pražus. Ūkininkų Sąjungos blokas.

Galima pasakyti, kad Ūkininkų Sąjungos jokio bloko nėra, nes jį p. sirašė studentas Bajoras kaip igaliojantis nuo Ūkininkų Sąjungos, kuris faktinai nebuvo ir nėra igaliojantis vieton tikrojo igaliojimo p. Selvo Dukauskio, nuo kurio (Dukauskio) Ūkininkų Sąjungos pirmininkas p. Mikšys ir jo sekretorius studentas Dagelis raštu ir telegrama pasiūsta pirmininko Raseinių Rinkimų į Seimą apygardos komisijos vardu taip negarbingai atėmė igaliavimą arba geriau pasakius, mėgino atimti, nes juridiniai negalėjo atimti ir neatėmė. Jei daleisti, kad p. Bajoro pasirašytas blokas ir būtų, tai iš tikrųjų jo nėra, nes buvo pasirašyta 4 sąrašai:

1). Ūkininkų Sąjungos Nr. 12.

2). Lietuvių Evangelikų-Liuteronų Ūkininkų Nr. 8.

3). Lietuvos piliečių Rusų Demokratinės Sąjungos Nr. 17.

4). Lietuvos namų ir žemės savininkų kuopos Nr. 14.

Iš šių keturių sąrašų tuojau ant rytojaus balandžio 25 d. sąrašo Nr. 17 igaliojantis šventikas

Onuprienko pareiškė komisijos pirmininkui raštu, kad jis išeina iš Ūkininkų Sąjungos bloko. Sąrašo Nr. 8 – kandidatai atsiima savo kandidaturas ir tuo būdu pats sąrašas sujro. Lieka sąrašas Nr. 14, kuris neturi jokios reikšmės ir balsų nesurinks.

Taip p. Bajoras ir p. Valavičius studentai-politikai paliko vieną Ūkininkų Sąjungą, sukeldami didžiausį pasipiktinimą visoje Raseinių apygardoje.

Kaip skaitytojai pamatys iš šiaame pat laikrašty talpinamo kun. Vilimo projekto, Ūkininkų Sąjungos blokas būtų turėjęs 9 sąrašus ir būtų gavęs Seimo atstovų mandatų nemažiau 4, o dabar, duok Dievė, kad Ūkininkų Sąjunga gautų vieną Seimo atstovą.

Didžiausias kaltininkas, dėl ko sąrašas Nr. 22 – Valstybinių, savivaldybių, visuomenės įstaigų tarnautojų ir darbininkų ir sąrašas Nr. 23 – Lenkų Ūkininkų ir Darbininkų Lietuvoje nesusijungė su Ūkininkų Sąjungos sąrašų nei su kunigo Vilimo sąrašų Nr. 9 – Vidutinių ir mažųjų Ūkininkų Vienybės sąrašų yra Kėdainių apskrities Viršininkas p. Jalmokaš, nes jis vertė šiuos du sąrašus (Nr. 22 ir Nr. 23) atiduoti balsus Ūkininkų Sąjungai, o jie norėjo blokuotis kartu su kun. Vilimo sąrašu Nr. 9 ir Ūkininkų Sąjunga.

Kada p. Bajoras tapo igaliojantis vieton p. Dukauskio, tai igaliojantiniai sąrašų Nr. 22 ir Nr. 23 nepripažino p. Bajoro igaliavimo ir išvažiavo į Kėdainius.

Kunigo Vilimo sąrašo blokas iš 2 sąrašų.

1). Lietuvos Vidutinių ir mažųjų Ūkininkų Vienybės Nr. 9

2). Valstiečių Ūkininkų Sąjungos Nr. 10.

Šie du sąrašai sudarė labai rimtą bloką, nes kun. Vilimas eina nuo sąrašo Nr. 9 ir yra labai žinomas, mylimas ir gerbiamas visoje Raseinių apygardoje: Raseinių, Kėdainių ir Tauragės apskrityse, o p. Jakaitis eina nuo Nr. 10 ir yra labai žinomas ir gerbiamas Kėdainių apskrityje. Šis kunigo Vilimo ir p. Jakaičio blokas (Nr. 9 ir Nr. 10) yra labai rimtas, ir jie gali gauti du Seimo atstovus. Taip kada studentai ima vesti politiką, tai ji išeina visai studentiška, o mums katalikams visai eina nenaudon.

Ūkininkas, A. Stoškus.

„Raseinių Balso“ p. Redaktoriui G. T.

Prašau artimiausiam Jūsų laikraščio Nr. patalpinti šį mano laiška:

Dienraščio „Lietuvos Žinios“ š. m. 87 Nr. straipsnyje „Ar padaru policijos vadams meluoti?“ Raseinių Burmistras p. J. Stankaitis mane labai ižeidė ir apšmeižė visuomenės akyse. Kad visuomenė nebutu suklaidinta pareiškiu, kad p. Stankaitis tai padarė tyčia ir už manęs šmeižiamą ir ižeidimą p. Stankaitį traukiu Teismo atsakomybėn sulig Baudž. įst. 533 str.

Su pagarba A. Juodka Raseinių apskr. Policijos Vadas.

Skaudžios Lietuvai malonės.

Del naujų Vyskupijų ir Vyskupų.
(tęsa)

Per kelis šimtus metų labai maža turėjome vyskupų, kurie gražiai yra pasidarbavę Dievo ir tėvynės naudai. Taip Žemaičių Vyskupas Merkelis Giedraitis, kurs pirmas pradėjo rūpintis lietuvių kunigais, Lietuvą išgelbėjo nuo protestantizmo. Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius pirmas pradėjo rūpintis lietuvių tautos švietimu ir sveikata: jis daug parašė įvairių knygų ir atpratino savo ganomus žmones nuo girtybės. Seinų vyskupas Antanas Baranauskas yra panašiai lietuviams dirbęs, kaip ir Valančius. Jis pirmas toje vyskupijoje ėmė žmonėms lietuviškai rašyti savo ganytojiškus laiškus ir sakyti pamokslus. Iš Vilniaus vyskupų galima pažymėti tik vieną Masalskį su padėjėju, kuriuodu stengėsi žiūrėti ir Lietuvos reikalių. Bet lenkai už tai, juos abudu išsivežę, pakorė Varsoje, kaip kokius piktadarius.

Lietuviams ėmus keltis iš tautinio miego, ir lietuvių kalba ėmė atgauti sau teises Lietuvos bažnyčiose.

Žemaičių ir Seinų vyskupijose, kur greičiau pasirodė susipratusių lietuvių, pasirodė ir lengvesnis kelias amžių klaidoms atitaisyti. Kas kita tuo atžvilgiu Vilniaus vyskupijoje, kur lietuvių tautinė sąmonė yra smarkiai užmigdyta. Bet lenkai ėmė lietu-

peikęs, greit stojosi prieš akis nususes Lietuvos miestelis, kurio gatvės šiek tiek prasiplėtė, plečiantis bulmistro pažiūroms ir kuris dėl valdybos apsilėidimo buvo paskendęs visas purvuos, o aplink per gatvių galus nei rudeni, nei pavasarį miestelį neįvažiuosi.

Bulmistras problaivėjo. Ir vienmarškinis purvyne, atvesus karščiui – pasijuto kaip Adomas, išvytas iš rojaus.

Šiaip taip ištraukęs iš purvyno dviratį, pasuko atgal į savo salioną iliuminuotą „įvairiausios spalvos“ elektros lemputėms, kad surašius skundą ir patraukus tuos kaltininkus tieson. Bet grįžtant atgal policininkas pastojė kelią.

—Stok, ... Kur Tamsta, beprotis vienmarškinis dienos metu lakstai po gatves, gąsdindamas žmones... Prašau nuovadon, —šaukė policininkas, nepažinęs bulmistro (nes bulmistras, šiandien, buvo be aki-

nių, ir cilindero).

—Atsiprašau... riktėlėjo bulmistras.

—Ar žinai, Tamsta, kas aš esu? Kaip drįsti mane stabdyti viduj kelio?!

—Ar žinoma Tamstai, kad aš esu buvęs apskrities „sprauininkas“ ir kriminalų viršininkas?

—Todel, galiu Tamstai septynias arešto paras duoti, atimti balsą ir neduoti nė išsižioti arba jėga išmesti iš savo „gorod“ .Be to, esu žymiausias „Magdės“ žurnalistas, ir dabartinis bulmistras... Ir Tamsta drįsti mane... —apsiputodamas ir drebėdamas grumojo policininkui bulmistras ir rėkė toliau...

—Be to dar viena „partija“ man yra prisijuntusi pasiūlimą paimti po Seimo rinkimų vidaus reikalų ministerio portfelį „panešioti“, nes jie laimės rinkimus... Ir tuomet Tuomet Tamstos gyvybė nuo

manęs ...

Policininkas, pažinęs ir įsitikinęs, kad tai ištiesu bulmistras, nusigandęs jo pamokslo, bėgo nuovadon šaukdamas.

—Sublūdo bulmistras! Sublūdo!

—Į Taur... reikia vežti... Gelbėkit!

Bet pas bulmistrą buvo dar proto užtektinai, nes jis jį rinko į galvą, studijuodamas po užsienius.

Dviratis šiaip taip valiojo pargabenti jį namo, ir jis, apimtas gėdos, apgalvojęs savo donkichotišką žygi, parpuolęs ant kanapos, gailiai pradėjo raudoti... Ir dar prisiminė, kad, darydamas savo darbų pranešimą valdyboje, primiršo paminėti, kaip savo žmoną pamainęs į jaunesnę, kaip norėjo apkaltinti ministerį dolerių dirbimu, kaip linksmas ir smagu buvo „studijuojant“ užsieniuose visokių mokslus, veltui leisti valstybės lėšos. Dabar visas esamas

organizacijas griauti iš pamatų ir jų vieton naujų neįkurti, kiršinti ir piūdyti atskirus asmenis vienus prieš kitus.

Tik paskutinių dienų nuotikiai dar ilgai jam nuotaiką gadino, kai sužinojo žmones kalbant „Girdi, kas jis do bulmistras, kad iš klūbo išvarė“. Tie visi faktai dar labiau sugriaudino bulmistru širdį, ir jis verkė daugiau iš džiaugsmo, kaip iš gėdos, laukdamas, kol jo „partija“ laimės pasibaigus rinkimams į Seimą ir jam, kaip kulturingam ir populiariam žmogui Lietuvoj, įteiks ministerio portfelį pasidžiaugti...

Kr.

**VISI ŪKININKAI!
BALSUOKITE TIK UŽ
SĄRAŠĄ Nr. 9**

vius už tai koneveikti, kaip didžiausius Bažnyčios nenaudėlius. Ne tik tėvynėje koneveikti ir bažnyčiose daužyti ligi kraują, bet ir meluoti Šventajam Tėvui. Šituo atžvilgiu ėmė Lietuvai darytis nauja nelaimė. Lenkija yra nemaža tauta. Turi daug mokytojų gudrių žmonių, kurie moka visur vikriai prilįsti ir švelnai pašnekti.

Kadangi Lietuva, maža šalis bepatapusi, buvo lenkų ponų užvaldyta, tai tie ponai ir būnijo pasauliui, kad Lietuva tai esanti tik Lenkijos dalis, kad lietuvių kalba esanti niekam netikusi.

O kai rusai, mūsų kraštą užvaldę, iš žemėlapių išbraukė ir Lietuvos vardą, tai lietuvių tauta buvo šviesojo pasaulio visai užmiršta.

Tai dabar, menkas lietuvi, atsilauk prieš didelių lenkų ponų šnekas pasauliui! Tai ir ne labai nuostabu, kad, pavyzdžiui, kai prieš dvidešimt metų Vilniaus krašto lietuviai-kunigai buvo nurašę Šventajam Tėvui Pijui Dešimtajam ilga rašta, įrodydami, kiek bloga daro žmonių mokymas jiems nesuprantama lenkų kalba, tai tasai jų balsas liko negirdomis nuleistas.

O kai 1908 metais lietuvių maldininkų būrys buvo nuvykęs Riman, tai tas pats Šventasis Tėvas pabarė lietuvius neva už jų nesantaikavimą su lenkais.

Bet pažūrėkime, kokie yra dabar Lietuvos santykiai su Šventuoju Tėvu, ačiu lenkų pinliavimams.

Lietuva per skausmus atgavo sau nepriklausomybę ir susidarė savo valdžią. Lietuva pasidarė nepriklausoma valstybė. Lietuvai reikėjo gauti nepriklausomybės pripažinimą iš svetimų valstybių. Tokį pripažinimą suteikė, ačių jom, ir vyriausiasis katalikų vadas, Šventasis Tėvas.

Tik—su keistu pageidavimu: kad Lietuva gražiai gyventų su Lenkija, kuri Lietuvai yra atėmusi Vilnių ir Seinus su visu trečdaliu jos žemių.

Kai Šventasis Tėvas ėmėsi tvarkyti Lenkijos vyskupijas, tam reikalui sudarydamas sutartį su Lenkų valdžia, tai įsteigė Vilniaus arkivyskupija, prie kurios priskyrė visą užgrobtą Vilniaus kraštą, ir Lomžos vyskupija, prie kurios priskyrė užgrobtą Seinų kraštą.

Lietuviams pasidarė labai nesmagu. Mat, mes manėme, kad

Šventasis Tėvas, kaip katalikų vadas ir teisybės mokslo saugotojas, palaikys teisybės pusę ir Lietuvos užgrobtų kraštų katalikų reikalus kaip kitaip sutvarkys. Tai todėl lietuviai labai nusiminė, nes pamatė, kad padaryta taip, kaip lenkų norėta. Mums mūsų kunigai paaiškino, kad Šventojo Tėvo nėra ko čia kaltinti, dėl to kad jis žemių niekam neskirstas, o bažnytinis reikalus tvarkas, atsižvelgdamas į valstybių šokias ar tokias sienas. Ir Vilniaus arkivyskupijos įsteigimas, tai nėsas kokio užgrobtimo patvirtinimas. Dar kokčiau mums pasidarė, kai Vilniaus vyskupas Matulevičius, lenkų noru, buvo priverstas pasišalinti iš vietos. Bet dabar gavome naują skaudžią molonę.

Lietuvai susidarius savo valstybę, reikėjo kad būtų naujai sutvarkytos mūsų krašto vyskupijos, žinoma, atsižūrint krašto reikalų. Tam reikalui atvažiavo iš Rymo Šventojo Tėvo pasiūstas arkivyskupas Matulevičius. Jis pradėjo dirbti darbą, tardamasis su aukštesniais kunigais ir su kaikiuriais valdžios žmonėmis. Padarytus sumanymus arkivyskupas išsivežė Riman.

Bet kokie buvo tie sumanymai, mes katalikai visai nežinojome. Kai vieną kartą tuo klausimu užėjo kalba Seimo frakcijoje, kurios narys aš esu, ir mes atstovai panorėjome sužinoti smulkiau apie Lietuvos vyskupijų manomą sutvarkymą, tai mūsų frakcijos vadas kunigas atsisakė smulkiau pranešti, ir aš todėl su kitu atstovu išizeidę turėjome net iš posėdžio pasišalinti.

Taigi sumanymai naujam mūsų krašto vyskupijų sutvarkymui buvo nuo visuomenės slepiami. O šiandien jie jau paskelbti, kaip įvykinti dalykai.

Taip dabar turėsime Kauno, Vilkaiviškio, Telšių, Panevėžio ir Kaišėdorio vyskupijas ir Klaipėdos prelatūrą. Bet nebeturėsime Seinų vyskupijos ir Vilniaus vyskupijos dalies. Turėsime vyskupas: Kaunui—Skvirecką, Vilkaiviškiui—Karošą su Reiniu. Telšiams ir Klaipėdai—Staugaitį, Panevėžiui—Paltaroką ir Kaišėdoriui—Kuktą. Arkivyskupu turėsime Skvirecką. Vyskupas Karevičius taip pat bus arkivyskupas, bet jis paliekamas jau be vietos.

Tai yra nauja malonė, kaip mums aiškina mūsų vyresnieji

dvasininkai, bet turim pasakyti—labai skaudū malonė. Skaudū delto, kad jaja mes lietuviai katalikai esame aiškiai užgauti: pirma, iš lietuvių katalikų širdžių išbraukiami brangūs mūsų Vilniaus ir Seinų vardai, tiktai del kai keno asmeninės garbės, antra, vyskupų mitromis (kepurėmis) nepapuošiami asmenys, daug daugiau Lietuvos katalikams ir kraštui nusipelnę, ne kaip kaikiurie iš nužiūrėtųjų vyskupais būti; trečia, aiškiai nužeminamas asmuo, tikrai mūsų laikais daug pasidarbavęs Lietuvos katalikams.

Sudarant Kaišėdorio ir Vilkaiviškio vyskupijas, aiškiai išbraukiami iš mūsų širdžių Vilniaus ir Seinų vardai ir visas jų atminimas. Galima buvo kitaip tai sutvarkyti. Bet mūsų vyresnieji nepanorėjo reikalo pakreipti mums tinkamesniu keliu.

Vyskupas Karevičius buvo ganytojas, leides dirbti kiekvienam asmeniui—kunigui ar pasauliečiui—kad tik nors kiek ką gera padarytų Bažnyčiai ir kraštui. Pačiai gi Lietuvos Bažnyčiai ir tautai jisai yra tiek gera padaręs, kiek nė vienas iš esamų jo draugų ir pastarųjų pirma jo buvusių ganytojų. Ir tik už tai jis yra dabar pažemintas—pašalintas nuo vietos. Tai yra be galo skaudū.

Šitokių malonių mums paruošti sugeba tiktai mūsų tautos ir Bažnyčios nedraugai. Todėl mes lietuviai katalikai (ir—spėju lietuviškoji kunigija) sutinkame naują Lietuvai malonę skaudulingu liudėjimu. Neva džiaugdamasis bet, rodos, savo žodžiais netikėdamas, rašo tiktai vienas „Rytas“ ir kitas Marijampolės „Šaltinis“. Kiti lietuvių katalikų laikraščiai arba visai tyli, arba tik sukandę dantis kai ką prasitaria. Tai liudėjimo ženklas.

Mūsų kunigai tyli. Nes jie kalbėti negali. Bet mes pasauliečiai drįstame pagalvoti: kuo Lietuva nusikalto, kad Rimo vyskupai jau nuo amžių taip ją traktuoja? Tėvas ir palaidūnū—sūnų glaudžia prie širdies. Čia gi mat—neteisingosios Lenkijos politika aiškiu siūlu eina. Mes negalime su tuo sutikti. Tautos garbė neleidžia.

Seimo atstovas S. Trjūnaitis.

Atsakomasis Redaktorius ir Leidėjas Vilimas Adomas.

RASEINIŲ KRONIKA.

* Mūsų gimnazijos ateitininkų kuopa kruta. Ipač kai atsirado naujas gimnazijos kapelionas, organizacijos padėtis sustiprėjo, jėgas padidėjo. Dabar kuopa gali pasigirti jau susededanti iš 60 narių. Jog kuopa nesnaudžia įrodo jos knygynas iš isikūres nesena koras, kuriame dalyvauja arti 40 narių. Veda si korą bažnytinio koro dirigentas p. Potopavičius. Sekmadienį š. m. balandžio mėn. 18 dieną gausingame ateitininkų susirinkime mokyns Sakalauskas laikė paskaitą „Pasaulio Galas“, o mokinė Bitytė supažindino klausytojus Tomu Akviniečiu scholastinės filosofijos tēmu, kurs laikomas mokslus einančios jaunuomenės patronu. Gaila tik, kad ateitininkai be kapeliono neranda paramos nė iš vieno pasauliečio mokytojo pusės. Pernai veikė dar gimnazijoje vienas mokytojas katalikas ir savo paskaitomis ir prakalbomis įkvėpdavo kuopai siek tiek gyvumo, bet tas mokytojas pasirodė pavidagų tarybai netikęs ir buvo pašalintas iš gimnazijos. Atlyginta ateitininkams už tai jaunu energingu kapelionu, kurs dabar palaiko ir remia tą jaunuomenės žiedą. Padėk Dieve.

* Š. m. balandžio mėn. 25 dieną Raseinių klube įvyko Raseinių Ukio Mokyklos Ateitininkų kuopos vaidinimo ir pasilinksminimo vakarelis. Roles buvo pasiskirstę tarp savės Ukio Mokyklos ir Gimnazijos Ateitininkai, kurie, reikia pripažinti, užsipelnė pilnoje žodžio prasmėje pagirimo. Moljero kūrinys „Vestuvės per prievartą“ reikalauja jau prityrusių, meno srityje išsimankščiusių vaidylių. Užtat didesnė garbė priklauso veikusiesiems asmenims, kad jie padarę sunkoką amediją savo uždavinių, mokėjo ją atlikti ir patenkinti žiūriovus. Ypatingai pasižimėjo Zaleckis Sgamarielio rolėje, atlikdamas juokingas, rimtas ir tragingas roles visai sąmoningai ir pranešė paprasto megėjo gabumą. Greta jo paminėtinas Kaminskas, kuts savo profesorišku būdu galvodamas apie mifologiją, retoriką, poeziją, di-jolėktiką, sofistika, matematiką, optiką, kosmometrija, astrologija, fizionomiką sužadino klausytojų juokų dirkonus. Sąžiningai ir atitinkamai atvaidino ir kiti megėjai jiems pavestas roles. Po vaidinimo stygų orkestras paskambino kelias tautos dainas, kurios paliko gražaus ispūdžio. Greta to buvo ir trejetas pavykusių deklamacijų. Galų gale visi vakaro dalyviai šoko iki 12 v. nakties. Tvarka buvo paveikslinga, ir vakaro programa bei josios atlikimas užsitarnavo, kad daugiau Raseiniečių tokias pasilinksminimo progos pasieškotų.

Dr. J. Saryšyje su pereitame numeryje pamineta mūsų policijos susekta vaggyste Raseinių dekanu namuose, pasisekė budriems tvarkos dabotojams konstatuoti jog lašinių vagystėje dalyvavusių Zelvio VI. ir Mačiulio Jono drauge su Adleriu Abr. buvo pavogta nuo Zyvo Sr. kailių verte lt. 600. Kailiai buvo jau Kaplano Noch. iš vagių nupirkti ir parduoti Jurbarke. Tie kailiai irgi sugražinti savininkui.

VISI ŪKININKAI!
Vyrai ir Moterys,
Dukterys ir Sūnūs
BALSUOKITE

TIK UŽ SĄRAŠĄ Nr.

S. KADUŠINO SPAUSTUVĖ

RASEINIAI, Prekyvietės g. 11-11a—Telef. 66

PRIMA ĮVAIRIUS SPAUDOS DALYKUS

DARBAS ATLIEKAMAS NAUJOSIOS KONSTR. MAŠINOMIS

MODERNIŠKIAUSIS ŠRIFTAS

UŽSAKYMUS GALIMA DUOTI IR TELEFONU 66 №

KAINOS BE KONKURENCIJOS

Dr. phil. J. JANUŠKEVIČIUS

dėsto pamokas visų gimnazijos dalykų, (be matematikos) lietuvių, vokiečių, rusų lenkų ir prancūzų kalba.

Kalbams val. 3-5 p. p.

Nemakščių gatvė Nr. 3 antras aukštas.